

KASTE Kaakkois-Suomen näkökulmasta

Sosiaalialan kehittämishankkeen jatkoksi on saatu tammikuun lopussa valtioneuvoston hyväksymä uusi Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma KASTE. Nimi KASTE luo mielikuvan hyvästä, joten voi toivoa sen tuovan aitoa elinvoimaa.

Päättynyt sosiaalialan kehittämishanke mahdollisti paljon hyvää Kaakkois-Suomeen. Merkittävää on, että sen turvin ovat käynnistyneet sosiaalialan kehittämissyksiköt sekä sosiaalialan tietotekniikan Kaaso-hanke. Lisäksi se mahdollisti päättyneet tai loppusuuralla olevat seudulliset kehittämishankkeet, joissa on vahvasti edistetty sosiaalialan osaamista.

KASTE-ohjelman tavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon eri strategioihin. Pää tavoitteet ovat: osallisuuden lisääntyminen ja syrjäytymisen väheneminen; hyvinvoinnin ja terveyden lisääntyminen, hyvinvointi ja terveyserojen kaventuminen; palveluiden laadun, vaikuttavuuden ja saatavuuden paraneminen sekä alueellisten erojen kaventuminen.

KASTE-ohjelman tavoitteeksi on asetettu aikaisempaa vahvemmat yhteistyörakenteet valtakunnallisesta kehittämistyöstä vastaavien toimijoiden (Stakes, KTL, TTL) ja kuntien sekä kuntayhtymien välille. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä käytännön tarpeista lähtevälle, alueen sisäiselle kehittämissyhteistyölle kuntien, kuntayhtymien ja yliopistojen, ammattikorkeakoulujen sekä sosiaalialan osaamiskeskusten välille.

KASTE verkossa:

[STM,](#)
[Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma \(KASTE\) 2008-2011](#)

Sisältö:

[Kaste Kaakkois-Suomen näkökulmasta](#) 1

[Varhaiskasvatuksen kehittäminen](#) 3

[Lastensuojelun suunnitelmien laatiminen on käynnistynyt](#) 5

[Päihdepalvelujen kehittäminen](#) 5

[Vammaistyö](#) 6

[Vanhustyö](#) 7

[Työharjoittelijana Socomilla](#) 9

KASTE-rahoitusta on valtion budjettikehyksessä varattu vuosittain 24,8 miljoonaa euroa. Nähtäväksi jää, minkä osuuden onnistumme saamaan tänne Kaakkois-Suomeen. Ohjelmaa rakennettaessa on painotettu keskittymistä muutamiin toimenpidekokonaisuuksiin. Tämä on iso haaste ja varattuun rahaan suhteutettuna miltei mahdollon toteuttaa. Maan viidellä suuralueella tehtävä laajapohjainen valmistelu tuottaa alueiden näkökulmasta erilaisia kehittämistarpeita. Näistä kootaan yhteen laajoja hankekokonaisuuksia. Alueellisia kehittämistarpeita on tarkoitus rahoittaa KASTE-rahoituksen lisäksi myös muulla hankerahoituksella. KASTEEN erityinen haaste on sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tasapuolinen ”kohtelu”. Tämä on haaste rahoituksesta päättävälle, mutta se on haaste myös alueelliselle suunnittelulle ja toimeenpanolle.

Missä Kaakkois-Suomessa mennään?

Kaakkois-Suomen KASTEEN informaatiotilaisuuteen 23.1.2008 oli kutsuttu koolle laaja joukko sosiaali- ja terveysalan päättäjiä. Tilaisuudessa muodostettiin Kaakkois-Suomen KASTEEN valmisteluryhmä, johon valittiin alueen suurien kaupunkien sosiaali- ja terveydenhuollon edustajia. Kaakkois-Suomen valmistelutyöryhmä valmisteli seuraavat sosiaali- ja terveysalan yhteiset hankeaihiot: 1) Uudistuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet Kaakkois-Suomessa. Ydintavoitteena on luoda uudet ja innovatiiviset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet koko Kaakkois-Suomeen. Uudistuviin rakenteisiin on tarkoitus nivoa olemassa olevat sosiaalialan kehittämissyksiköt. 2) Muuttuvien toimintaympäristöjen edellyttämät osaamistarpeet. Kehittämisen ydintavoitteena on, että Kaakkois-Suomessa kehittämisen myötä kyetään vastaamaan erilaiseen vaativaan osaamistarpeeseen uusissa rakenteissa. 3) Kaakkois-Suomen saumattomat asiakaslähtöiset palveluprosessit ja palvelujen tuotteistus, jossa tavoitteena on mm. yhtenäisten konseptien luominen Kaakkois-Suomeen palveluiden tuotteistamiseen ja palvelujen vaikuttavuuden arvioinnin mallinnus. Nämä kolme laajaa hankeaihiota on lähetetty Etelä-Suomen aluejohtoryhmälle 3.4.2008.

Missä vaiheessa olemme nyt Etelä-Suomessa, joka on yksi maan viidestä alueesta? Etelä-Suomen aluejohtoryhmä on 21.4.2008 nimennyt Etelä-Suomen KASTEEN 2008 - 2011 kehittämisteemat, jotka ovat Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy, Päihde- ja mielen-terveyspalvelut, Uudenlaiset palvelukokonaisuudet, Terveyserojen kaventaminen sekä Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen. Miten edellä olevat Kaakkois-Suomen hankeaihiot nivotaan näihin on vielä avoinna.

Mitä odotuksia ja mahdollisuuksia KASTEELLE Socomin näkökulmasta?

Socomia ja muita Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksia koskettaa KASTE -ohjelman toimenpide 34. Sen mukaan vahvistetaan sosiaalihuollon pysyviä rakenteita ja näiden yhteyksiä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävät ja organisatorinen asema arvioidaan osana kunta- ja palvelurakennemuutosta STM:n johdolla. Sosiaalialan osaamiskeskusten johtajat ovat antaneet oman lausuntonsa asiasta ja sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta on ottanut saman suuntaisesti kantaa. Neuvottelukunta ja osaamiskeskusjohtajat katsovat, että toiminta on parhaiten kehitettävissä nykymallin pohjalta, johon mm. kunnat ovat vahvasti sitoutuneet. Socomin hallitus on käsitellyt asiaa 15.4.2008 ja päätenyt samoille linjoille.

Socom on perustettu sosiaalialan käytännön toiminnan, tutkimustyön, koulutuksen edistämiseksi ja kuntien sosiaalialan ”kehittämisalustaksi”. Nyt on aika tarkistaa, mikä on Socomin päätarkoitus ja toiminnan painopisteet. Sosiaalialan kehittämishankkeen aikana (2003 - 2007) Socomin rooliksi muotoutui hyvin pitkälle hankekoordinaattorina ja hankkeiden kokoajana toimiminen. Pieni perusrahoitus pakottaa tekemään sitä, mikä varmistaa eloonjäämisen. Kuitenkin toimintaympäristön rajut muutokset pakottavat analyyttisempään kehittämistyöhön, joka perustuu tutkittuun tietoon. Sosiaaliala tarvitsee ennen kaikkea käytäntötutkimuksen kehittämistä.

Toiseksi KASTEEN myötä Kaakkois-Suomeen voidaan muodostaa kehittämisen käytäntöyhteisöjä. Ennalta ehkäisevän työn kehittäminen edellyttää moniammatillisuutta ja monitoimijuutta. Siinä tarvitaan uudenlaista ajattelua. Tarvitaan myös entistä tiiviimpää yhteistyötä terveydenhuollon kanssa. Ennen kaikkea tarvitaan kuitenkin entistä tiiviimpää yhteistyötä kuntien perustyön kanssa. Kun puhumme Socomista verkosto-organisaationa, on erotettava se, missä verkosto on tärkeä ja missä taas tarvitaan enemmän yhteistoimintaa. Sillä verkosto ei ole käytäntöyhteisö. Käytäntöyhteisö tarjoaa mahdollisuuden löytää uusia merkityksiä ja näköaloja, luoda yhdessä jotain uutta. Käytäntö tarjoaa mahdollisuuden mennä ”yli rajojen”.

Anita Sipilä

Anita Sipilä
ma. toimitusjohtaja

Varhaiskasvatuksen kehittäminen myötätulessa

Kaakkois-Suomen kuntien varhaiskasvatushenkilöstö on kaikessa muutoksen mylerryksessä edelleen innoissaan perustyon kehittamisestä ja tuloksia alkaa näkyä. Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämisyksikkö Ruori on panostanut alkuvuonna 2008 kehittämistyön tulosten levittämiseen. Tuotoksista ja tuloksista saatiin jo esimakua marraskuussa 2007 järjestetyssä Puolimatkan seminaarissa sekä Ruorin väliraportissa *"Matkalla Kaakkois-Suomessa - varhaiskasvatuksen kehittämisyksikön alkutaival"*.

Puolimatkan seminaari keräsi salin täyteen ihmisiä keskustelemaan ja kuulemaan varhaiskasvatuksesta.

Kehittämistiimit ovat järjestäneet myös alueellisia tilaisuuksia kehittämistyön tukemiseksi ja näkyväksi tekemiseksi. Vuorohoitoa kehittävän Karuselli-tiimin oma foorumi järjestettiin marraskuussa 2007 Haminassa, jolloin suunniteltiin laajasti alueen vuorohoidon kehittämistä. Toinen foorumi vuorohoidosta on suunnitteilla syksylle 2008, jolloin jatketaan kehittämistyön levittämistä. Myös erityispäivähoidon tiimi sekä perhepäivähoidon kehittämistiimi tulevat järjestämään alueellisia tapahtumia.

Perhepäivähoito puhuttaa

Perhepäivähoito on tällä hetkellä monessa kunnassa kehittämisen kohteena. Kaakkois-Suomen alueella perhepäivähoidon kysymyksiä mietitään ainakin kahdessa seudullisessa kehittämissuunnitelmassa. Pohjois-Kymenlaakson varhaiskasvatusväki kokoontui Paapu - lapsen parhaaksi -hankkeen tiimoilta yhteiseen perhepäivähoidon foorumiin helmikuussa kuulemaan alueella tehdystä laajamittaisesta osaamiskartoituksesta ja pohtimaan, miten uuden Kouvolan näkökulmasta perhepäivähoito muotoutuu. Asiasta oli alustamassa mm. projektipäällikkö, kehittämiskonsultti Sanna Parrila Verve Consultingin.

"Ammattini on mitä parhain" - raportti Pohjois-Kymenlaakson perhepäivähoitajien osaamisesta varhaisessa havainnoinnissa on julkaistu Socomin nettisivuilla. Raportti kertoo vuoden 2007 lopulla toteutetun perhepäivähoitajien osaamiskartoituksen tuloksista. Osaamiskartoitukseen osallistui 134 perhepäivähoitajaa Pohjois-Kymenlaakson kunnista. Kartoitus keskittyi selvittämään osaamista Paapu-hankkeen tavoitteita tukevilla osaamisalueilla, joita olivat mm. varhaisen havainnoinnin osaaminen ja varhaisen tuen järjestäminen, kasvatuskumppanuus sekä oman työn kehittäminen. Raportissa tuodaan esiin myös alueen perhepäivähoitajien ajatuksia siitä, millaisia tukitoimia perhepäivähoitajat kokevat tarvitsevänsä osaamisen kehittämiseen varhaisen havainnoinnin ja puuttumisen osaamisalueella. Osaamiskartoituksessa selvisi, että Pohjois-Kymenlaakson perhepäivähoitajien osaaminen kartoituksen osa-alueilla on vahvaa. Perhepäivähoidon kehittäminen jatkuu Pohjois-Kymenlaakson kunnissa osaamiskartoituksen perusteella laaditun kehittämissuunnitelman pohjalta.

Asiantuntijat omasta takaa

Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen asiantuntijaverkosto on käyttövalmiina. Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämisyksikön tehtäviin kuuluu turvata ja edistää varhaiskasvatuksen asiantuntijuuden kehittymistä ja välittämistä alueella. Verkostoa ovat olleet luomassa varhaiskasvatuksen asiantuntijoita ympäri Kaakkois-Suomea. Helmikuussa kokoonnuttiin Lappeenrannassa, jolloin kouluttaja KM Tarja Mykrä Educa-Instituutti Oy:stä valotti mm. koulutustilanteen prosessia sekä antoi ohjeita käytännön koulutustilanteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kesäkuussa Elimäellä järjestetään kaakkoissuomalaisen kasvatuskumppanuus- ja vavu-kouluttajien kesätapaaminen. Lisätietoja saat projektikoordinaattori Marjo Jauhiaiselta. Asiantuntijaverkoston jäsenten yhteystiedot ja ohjeet verkoston hyödyntämiseen löydät Ruorin verkkoympäristöstä.

Socom
Laserkatu 6, 53850 LAPPEENRANTA
tel. 044 748 5307, fax. 05 624 3180

Salpausselänkatu 40 A, 45100 KOUVOLA
tel. 05 353 0336, fax. 05 353 0336

Koulutukset voimavarana

Maaliskuussa 2008 valmistui kehittämissyksikön ja Socomin yhteistyönä alueelle tuomasta kasvatuskumppanuuskoulutuksesta 12 kouluttajaa koko Kaakkois-Suomeen. Kasvatuskumppanuus on varhaiskasvattajan ja lapsen vanhempien suunnitelmallista yhteistyötä. Kasvatuskumppanuuskouluttajat ovat osa Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen asiantuntijaverkostoa. Kasvatuskumppanuus-peruskoulutusta on jo järjestetty Lappeenrannan, Imatran, Elimäen ja Valkealan kunnissa. Lisäksi kasvatuskumppanuus-luentoja on toteutettu ympäri kaakkoista Suomea ja tällä hetkellä koulutettuja varhaiskasvattajia on jo melkein 200. Koulutukset ovat antaneet henkilöstölle konkreettisia menetelmiä lapsen ja perheen kohtamiseen sekä vaikeiden asioiden puheeksi ottamiseen. Kasvatuskumppanuus-koulutuksista valmistuu materiaalia ja toimintamalleja kevään 2008 aikana.

Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö
Ruorin *tulevaisuus-seminaari* järjestetään torstaina 30.10.2008 Imatralla. Seminaarissa paneudumme varhaiskasvatuspalveluiden sekä kehittämistoiminnan tulevaisuuteen. Tilaisuudessa julkistetaan myös kaakkoissuomalaista varhaiskasvatusta käsittelevä artikkelikokoelma sekä käytännön läheinen teos kehittämistyöstä. Tarkemmat tiedot tilaisuudesta löytyvät Socomin nettisivuilta ja Ruorin verkkoympäristöstä syksyllä. Tervetuloa!

On todettu, että työntekijöille järjestetyt sisällölliset koulutukset parantavat työhyvinvointia. Ruorin tehtäviin on kuulunut auttaa kuntia niiden sisäisessä koulutussuunnittelussa. Tätä varten järjestettiin koulutussuunnittelukoulutusiltapäivä, jossa kehittämissuunnittelija Tiina Kirvesniemi valotti koulutussuunnittelua ja henkilöstön osaamisen kehittämistä yleisesti varhaiskasvatuksen näkökulmasta ja tarjosi apuvälineitä kuntiin koulutussuunnittelun tueksi.

Oppilaitosyhteistyö kantaa hedelmää

Ruori jatkaa hyvin alkanutta yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa. Toukokuussa ilmestyy Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelija Merja Julkusen opinnäytetyö varhaisen vuorovaihtuksen koulutuksen vaikuttavuudesta. Lisäksi kehittämissyksikön tuella valmistuu syksyn aikana opinnäytetyö Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta koskien monikulttuurisuutta. Ruori-hankkeessa on työskennellyt kevään ajan kaksi projektiopiskelijää Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulusta. Heidän tehtäviinsä on kuulunut mm. Ruorin verkkoympäristön koulutuskalenterin päivittäminen. Katso pa sieltä tulevat tapahtumat ja koulutukset niin alueellamme kuin valtakunnallisestikin.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen tuottaa materiaalia

Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Ruori sekä Paapu- ja EPM -hankkeet ovat tuottaneet alueella tehdystä varhaiskasvatuksen kehittämistyöstä materiaalia. Kaikista kehittämisen tuotoksista ollaan työstämässä syksyllä julkaistavaa teosta *"Kaakkois-Suomen varhaiskasvatuksen kehittäminen vuosina 2004 - 2008"*. Lisäksi Ruorissa tehdystä kehittämistyöstä julkaistaan käytännön läheinen teos, jossa kuvataan kehittämistiimien työn prosesseja ja tuodaan esiin tiimien tuotoksia kuvin ja mallein. Toivottavasti tämä menetelmäopas kannustaa kehittämistyön aloittamiseen ja jatkamiseen!

Hankkeet päättyvät - varhaiskasvatuksen kehittäminen jatkuu

Kaakkois-Suomen alueella toimivat EPM - Varhaisen tuen toiminnalliset menetelmät -hanke ja Pohjois-Kymenlaaksossa toteutettu Paapu - lapsen parhaaksi -hanke päättyvät elokuussa 2008. Varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Ruori päättyy hankkeena joulukuussa 2008. Kehittämissyksikölle haetaan jatkorahoitusta Kaste-ohjelmasta.

Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kentällä eletään jännittäviä aikoja. Yksi keskustelun aihe on päivähoitomaksujen korotukset. Perheet eivät ota näitä korotuksia ilolla vastaan ja miksipä ottaisivat. Nyt kuntien kannattaakin satsata varhaiskasvatuksen laatuun ja palveluiden parantamiseen. Alueiden

vetovoimaisuushan riippuu paljolti palvelujen laadusta. Työssäkäyntialueiden laajentuessa kunnat kilpailevat asukkaista ja veronmaksajista mm. varhaiskasvatuspalveluiden laadun kautta. Ruorissa kehittämistyö tapahtuu ruohonjuuritasolla, jolloin kehittämisestä pääsevät nauttimaan verkostomaisen rakenteen kautta kaikki alueen toimijat. Tällä rakenteella voidaan hyvällä syyllä olettaa kehittämistyön vaikuttavuuden olevan erinomaista ja asiakasta eli hyvinvoivaa lasta palvelevaa. Jatkuva suunnitelmallinen kehittämissuunnitelma on laadun tae!

Lisää kehittämistyötä ja varhaiskasvatuksen materiaalia löydät Ruorin verkkoympäristöstä. Raportteja ja opinnäytetöitä voit tarkastella ja tulostaa Socomin nettisivuilta. Ota meihin varhaiskasvatuksen kehittämissuunnittelijoihin rohkeasti yhteyttä, niin kerromme lisää toiminnastamme!

Lastensuojelun suunnitelmien laatiminen on käynnistynyt

Kaakkois-Suomen lastensuojelun kehittämissuunnitelmaan sisältyvä seudullisten lastensuojelun suunnitelmien laatiminen on käynnistynyt alkuvuoden aikana Kaakkois-Suomen alueella. Kehittämissuunnittelijat lähettivät vuoden vaihteessa kuntien kunnanhallituksille kirjeet, joissa pyydettiin nimeämään jäsenet suunnitelmaa valmisteleviin työryhmiin. Jäsenten nimeämisten jälkeen työryhmät kutsuttiin ensimmäiseen ns. käynnistämiskokoukseen. Työryhmät ovat ottaneet valmistelun haltuunsa ja kehittämissuunnittelijat osallistuvat asiantuntijoina suunnitelmien laatimisprosessiin. Lastensuojelulain edellyttämien moniammatillisten asiantuntijaryhmien muodostaminen ja nimeäminen sisältyy em. suunnitelmia valmistelevien työryhmien tehtäviin.

Etelä-Kymenlaakson kuntien työryhmä Kotkan kaupungintalolla 1.4.2008.

Kehittämistyöryhmät aloittaneet toimintansa

Kunnissa on muodostunut omia lastensuojelun kehittämistyöryhmiä, joiden työskentely tukee lastensuojelun suunnitelmien laatimista. Aiheet ovat muotoutuneet kuntakäyntien yhteydessä vastaamaan kunkin kunnan tai kuntien yhteisiä tarpeita. Niitä ovat lastensuojelun yhteistyökäytäntöjen luominen ja mallintaminen, lapsen läheisverkoston tukeminen sijoituksen aikana, ennaltaehkäisevän lastensuojelutyön mallintaminen, alkuvaiheen tilannearvio, huoltoriita ja edunvalvonta sekä avohuolto ja siihen liittyvä yhteistyö.

Järjestöt ovat tärkeä yhteistyökumppani

Alueen järjestöille lähetettiin maaliskuussa kysely, jolla kartoitettiin niiden lapsille, nuorille ja heidän perheilleen suunnattua toimintaa. Kysely ei tavoittanut kaikkia jakelussa mukana olleita järjestöjä. Kahden järjestön edustajat kutsuttiin kehittämissuunnitelman ohjausryhmän kokoukseen 15.4.2008 esittelemään omaa toimintaansa teemana yhteistyö. Yhteinen keskustelu käsitteli aiheita tilaaja-tuottaja -malli, ostopalvelu vai toiminta-avustus sekä kansalaisjärjestö ja yrittäjyys. Kunnan ja järjestöjen yhteistyön merkitys korostui entisestään.

Opinnäyteyhteistyö tiivistyy

Ammattikorkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö tähtää suunnitelmallisuuteen siten, että se palvelee sekä opiskelijoita ja oppilaitoksia että työelämää. Lastensuojelun perhetyö on osoittautunut kiinnostavaksi aiheeksi puolin ja toisin. Kuopion yliopisto on ilmaissut kiinnostuksensa tehdä tutkimusta aiheena lastensuojelun suunnitelmien laatiminen ja seuranta Kaakkois-Suomen alueella.

Koulutusta vastaamaan tarvetta

Kehittämissuunnitelma on kartoittanut kyselyin alueen toimijoille jo järjestettyä lastensuojelulakiin liittyvää koulutusta sekä lisäkoulutuksen tarvetta. Syyskuksi 2008 on päätetty järjestää soveltavaa koulutusta lastensuojelulaista. Koulutuspäivä on tarkoitus toteuttaa prosessimuotoisena työskentelynä. Lisäksi kehittämissuunnittelijat ovat olleet mukana suunnittelemassa lääninhallituksen toimesta järjestettävää lastensuojelun suunnitelmien koulutuspäivää 6.6.2008 Lahdessa.

Lastensuojelun kehittämissuunnitelma
järjestää koulutuksen lastensuojelulain soveltamisesta 17.9.2008 Lappeenrannassa ja 18.9.2008 Kotkassa. Kouluttajana toimii VTL Päivi Sinko Helsingin yliopistosta. Ohjelma on valmisteilla ja löytyy myöhemmin Socomin nettisivuilta. Lisätietoja lastensuojelun kehittämissuunnittelijoilta.

Päihdepalvelujen kehittäminen

Päihdetyön kehittämissuunnittelijana on 15.1.2008 aloittanut YTM Ulla Huhtalo. Valtioneuvosto on asetuksella (719/2007) säätänyt ylimääräisestä valtionavustuksesta päihdehuollon kehittämiseen. Asetuksessa määritellään sosiaalialan osaamiskeskusten tehtäväksi ylimääräisen valtionavustuksen tuella tukea päihdepalvelujen kehittämistyötä (2§). Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso hallinnoi käytännön tasolla *Päihdehuollon kehittäminen Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskesköksissä 2007-2009* -hanketta. *Päihdepalvelujen kehittäminen Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa* on Socomin osahanke tässä Etelä-Suomen osaamiskeskusten päihdehuollon kehittämishankkeessa. Socomin päihdetyön kehittämissuunnittelijan työpanos kohdennetaan *Kouvolan seudun päihdestrategia* -hankkeen ja Etelä-Karjalan KAMPA -hankkeen toteutuksen tukemiseen ja koordinointiin ajalla 1.1.2008 - 31.10.2009.

Socom
Laserkatu 6, 53850 LAPPEENRANTA
tel. 044 748 5307, fax. 05 624 3180

Salpausselänkatu 40 A, 45100 KOUVOLA
tel. 05 353 0336, fax. 05 353 0336

Vammaistyö

Alkuvuoden aikana vammaistyön kehittämissyksikön toiminta on päässyt hyvään vauhtiin. Yhteistyökumppanien myönteinen ja innostunut asenne on mahdollistanut eri teemojen eteenpäin viemistä kehittämistyöryhmissä.

Kartoituksista pohjaa kehittämistyölle

Neurologisesti sairaiden ja vammaisten asuminen liittyvien palvelutarpeiden kartoittamiseksi tehdään parhaillaan selvitystyötä yhteistyössä Asumispalvelusäätiö ASPA:n kanssa. Selvityksessä kartoitetaan sekä asiakkaiden että eri toimijoiden näkemyksiä. Tuloksista kootaan toimenpidesuosituksen, joita kunnat ja tulevat yhteistoiminta-alueet voivat hyödyntää yksilöllisten ja oikein kohdennettujen asumispalvelujen kehittämisessä. Raportti julkaistaan elokuussa 2008. Osana asumispalveluiden kehittämistä kehittämissyksikön ohjausryhmä tutustui Kotkassa Autismisäätiön ja ASPA-säätiön asumisyksiköihin.

Ohjausryhmän jäseniä tutustumassa Autismisäätiön Kotkansaaren Ryhmäkotiin

Alkukesän aikana toteutetaan koko kehittämissyksikön alueella kartoitus vammaisten lasten- ja nuorten lyhytaikashoidon nykytilanteesta ja kehittämistarpeista. Syksyllä kootaan palveluntuottajia pohtimaan lyhytaikashoidon kehittämismahdollisuuksia selvityksen tulosten pohjalta.

Suunnitteilla henkilökohtaisen avun keskus

Henkilökohtainen avustajatoiminta on koettu alueen kuntien ja asiakkaiden keskuudessa keskeiseksi päivittäistä selviytymistä tukevaksi palveluksi. Tällä hetkellä on ongelmia muun muassa sijaisten saatavuudessa. Kehittämissyksikkö tekee yhteistyötä henkilökohtaisen avun keskuksen perustamiseksi Heta-liiton valtakunnallisen Sentteri-hankkeen, alueen kuntien, vammaisjärjestöjen sekä Kuusaa-säätiön kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään alueen oppilaitosten kanssa henkilökohtaisten avustajien koulutuksen kehittämiseksi.

Palvelusuunnitelmasta asiakaslähtöisen suunnittelun työväline

Vammaistyön kehittämissyksikkö on mukana Stakesin koordinoimassa työryhmässä, joka suunnittelee valtakunnallista vammaispalvelulain mukaista palvelusuunnitelmalomaketta. Palvelusuunnitelman tekemisen prosessia mallinnetaan Kotkan kaupungin vammaispalvelun kanssa ja aiheesta tehdään opinnäyte yhteistyössä Kymenlaakson ammattikorkeakoulun kanssa. Tavoitteena on luoda palvelusuunnitelmasta helposti käytettävä työväline ja edistää sen käyttöä kaikissa alueen kunnissa.

Oppilaitosyhteistyötä vammaistyön koulutuksen edistämiseksi

Kehittämissyksikkö tekee yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa välittäen projektiopinto- ja opinnäytetyöaiheita sekä täydennyskoulutustarpeita. Samalla mahdollistetaan työssä oppiminen vammaistyön kehittämisen parissa. Alueen kesäyliopistojen kanssa valmistellaan vammaispalvelun sosiaalityöhön täydennyskoulutuspäiviä. Kehittämissyksikkö valmistelee ja tukee lisäksi puhevammaisten tulkin erikoisammattitutkinnon käynnistämistä alueella. Koulutuksen toteuttaja tulisi olemaan Etelä-Karjalan aikuisopisto AKTIVA.

Vammaisjärjestöjen ja kehittämissyksikön yhteistyökokoukset pidetään Kouvolassa toimitila Veturissa (Kauppiemiehenkatu 4, 2 krs.) tiistaina 16.9.2008 klo 18-20 ja Lappeenrannassa (paikka selviää myöhemmin) keskiviikkona 23.9.2008 klo 18-20. Tervetuloa!

Projektiryhmän jäsenen Jouni Viitasen opaskoira valmiina lähtöön kokouksen aikana otettujen nokosten jälkeen

Vammaistyön alueellinen kehittämispäivä pidetään Kouvola-talolla 10.9.2008. Tilaisuudessa ovat aiheina muun muassa asumispalvelut, asunnon muutostyöt, tulkkipalvelut ja henkilökohtainen apu. Lisätietoja kehittämispäivästä tulee kesän aikana [kehittämissyksikön nettisivuille](#).

Vanhustyö

Työyhteisöjen oma kehittämistyö näkyväksi

Vanhustyön kehittämissuunnitelman yhtenä tehtävänä on juurruttaa toimintamalleja ja levittää hyviä käytäntöjä. Yksikkö on etsinyt dementiatyöryhmän ideoimana Kaakkois-Suomen alueelta kolme innokasta ja kehittämistyöhön sitoutunutta työyhteisöä, joissa kehittämistyö nähdään osana omaa perustyötä ja toimintaa. Kaikissa pilottikohteissa kehittämistyön tuloksena halutaan parantaa palveluja ja toiminnan laatua sekä lisätä ammatillisia valmiuksia.

Vanhustyön kehittämissuunnittelijoiden tehtävänä on kerätä aineistoa pilottiyksiköiden kehittämistyön kohteista mm. havainnoimalla, laatimalla kyselyjä henkilökunnalle ja analysoimalla valmiita dokumentteja. Arviointien kohteina ovat ryhmäkodeissa eri asiat: yhdessä ravitseminen ja ruokailutilanteet, toisessa liikunnan ja toimintakykyä aktivoivien menetelmien käyttö sekä kolmannessa työntekijöiden ammatillisten valmiuksien ja osaamisen lisääntyminen kuntouttavassa hoitotyössä.

Kehittämissuunnittelijat arvioivat saavutettuja kehittämistyön tuloksia sekä tekevät niistä raportit syksyllä. Raportit julkaistaan Socomin nettisivuilla ja niiden avulla rohkaistaan ja tuetaan työyhteisöjen omaa kehittämistoimintaa.

Kokit Mikko Nurkka ja Sanna Malin tekevät ruokaa ja leipovat asukkaiden kesellä, jolloin ruoan valmistus on osa kodinomaisista toimintaa, kertoo Kouvolan Dementia- ja Kehitysvammaisten ryhmäkoti ry:n toiminnanjohtaja Marita Malin.

Kokit Mikko Nurkka ja Sanna Malin tekevät ruokaa ja leipovat asukkaiden kesellä, jolloin ruoan valmistus on osa kodinomaisista toimintaa, kertoo Kouvolan Dementia- ja Kehitysvammaisten ryhmäkoti ry:n toiminnanjohtaja Marita Malin.

Kaakkois-Suomen vanhustyön hankerekisteri valmisteilla

Vanhustyön hankerekisteriin kootaan tietokanta vuonna 2005 tai sen jälkeen päätyneistä, meneillään olevista sekä suunnitteluasteella olevista vanhustyön hankkeista. Hankerekisterin avulla tehdään hankkeita tutuksi, levitetään hyviä käytäntöjä ja vältetään päällekkäisten hankkeiden suunnittelua.

Hankerekisterityötä tehdään yhteistyössä Kymenlaakson ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijoiden Miia Ahlholmin ja Anna-Leena Nuutisen kanssa. Hankerekisteri valmistuu kesäkuussa ja se julkaistaan Socomin nettisivuilla. Hankerekisteriä esitellään myös vanhustyön kehittämissuunnitelman loppuseminaarissa tämän vuoden lokakuussa.

TAAS -hanke

TAAS -hanke (teknologia-avusteisia asumissovelluksia senioreille) alkaa olla loppusuoralla ja pilottien tuloksia on kerätty pitkin kevättä. Tuloksien raportoinnissa on tehty yhteistyötä Kymenlaakson ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijoiden kanssa, jotka ovat toteuttaneet kahden pilotin arvioinnin.

Myös tiedotusvälineet ovat osoittaneet kiinnostusta hankkeen pilotteja kohtaan. Yle teki ArctiCare - kuvapuhelin- ja turvajärjestelmäpilotista jutun, joka näytettiin TV-uutisissa 29.4. 2008 Kyseinen pilotti on toteutettu Kotkassa Socomin TAAS-Socom -osahankkeen ja Teknillisen korkeakoulun TAAS-Lite -osahankkeen yhteistyönä.

Kevään tärkein tapahtuma oli 5.3.2008 Helsingin messukeskuksessa järjestetty InnoElli Senior -tapahtuma, jossa TAAS -hankekin oli esillä. Geronteknologisella tempuradalla hankkeissa pilotoituja laitteita testasivat mm. Paula Risikko, Ritva Santavuori ja Isä Mitro.

Socom
Laserkatu 6, 53850 LAPPEENRANTA
tel. 044 748 5307, fax. 05 624 3180

Salpausselänkatu 40 A , 45100 KOUVOLA
tel. 05 353 0336 , fax. 05 353 0336

Etelä-Karjalan seniori -info sivut ovat avautuneet!

InnoELLI Senior -ohjelman SeniorHaavi -hankkeessa on kehitetty ikäihmisten, heidän omaisensa ja alan asiantuntijoiden tarpeisiin nettisivusto. Etelä-Karjalan seniori -info sivusto kokoaa hajallaan olevat palvelutiedot yhteen paikkaan. Se sisältää tietoa ikääntyneiden tarvitsemista **kunnallisista, yksityisten yritysten sekä järjestöjen ja yhdistysten tuottamista palveluista sekä taloudellisista etuuksista**. Kaikilla Etelä-Karjalan 12 kunnalla on rakenteeltaan samanlainen Seniori -info sivusto.

Sivuston suunnittelun ja rakentamisen näkökulmana on ollut asiakaslähtöisyys sekä toimiva ja esteetön käytettävyys. Sivustoa on kehitetty yhdessä Etelä-Karjalan kuntien vanhusneuvostojen, kunnissa vanhustyötä tekevien tahojen ja hyvinvointialan yrittäjien kanssa. Imatran ja Lappeenrannan IsoApu palveluneuvontapisteiden kehitystyö seudullisesti toimiviksi liittyi kiinteästi seniori-info sivuston kehitystyöhön.

SeniorHaavi -hankkeen päätoteuttaja on Tietomaakunta eKarjala Oy, jonka kanssa Socom on tehnyt tiivistä yhteistyötä. Sivut löytyvät osoitteista www.ekarjala.fi/seniorit ja kaikkien kuntien omilta kotisivuilta.

Koulutustyöryhmä uudistuu

Vanhustyön koulutustyöryhmästä tulee Kaakkois-Suomen vanhustyön koulutusverkosto.

Vanhustyön koulutustyöryhmän tavoitteena on nostaa esille vanhustenhuollon osaamisen vajeita ja järjestää yhteistyötahojen kanssa ajantasaista ja tarvittavaa koulutusta. Toiminnan tehostamiseksi on kokouskeskustelu siirretty verkkoon. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelija Hanne Suomi ryhtyi etsimään keinoja innostaa koulutustyöryhmän jäseniä hyödyntämään tietotekniikkaa sekä nostamaan osallistumisen astetta. Laajan kyselyn perusteella parhaaksi toimintamalliksi muodostui verkostotyöhön perustuva toteutustapa, jossa on kaksi osaa. Yhtäältä Socomin sivuilla olevassa vanhustyön koulutuskalenterissa tiedotetaan koulutuksista, seminaareista ja tapahtumista. Toisaalta verkkokeskustelussa tuodaan esille koulutustarpeita ja kokemuksia.

Yksi vanhustyön ajankohtaispäivien (4.-5.3.2008) helmistä, senioriteatteri MamMatit.

”Koulutustarpeet ja -ideat syntyvät usein juuri arkityössä. Ne tulisikin saada välitettyä eteenpäin ennen kuin ehtivät unohtua kiireen keskellä. Verkoston ansiosta asia on helppo nostaa nopeasti esille eikä tarvitse odottaa seuraavaa kokousta” toteaa Hanne Suomi.

Lisätietoja: kehittämissuunnittelija Marko Raitanen.

Kymenlaakson kuntien sosiaaliamiehen raportti vuodelta 2007 on valmistunut

Sosiaaliamies raportoi vuosittain kunnanhallituksille asiakastyössä havaitsemistaan ongelmista ja epäkohdista sosiaalihuollon palvelujen järjestämisessä sekä tuottamisessa. Kymenlaakson kunnissa raportti tuodaan lisäksi sosiaalihuollosta vastaavien lautakuntien käsitteilyyn. Vuonna 2007 asiakastapauksista 43 prosenttia koski toimeentulotukea. Seuraavaksi eniten yhteyttä otettiin lastensuojeluun, vammaispalveluun ja vanhustenhuoltoon liittyvissä asioissa. Toimeentulotukiasiakkaiden yhteydenotot kertovat mm. kuntien tiukoista tulkinnoista harkinnanvaraisessa toimeentulotuessa, pitkittyneistä asiakkuuksista ja köyhyyden syvenemisestä.

Sosiaaliamiehen kuntakyselystä ilmeni, että uuden, tämän vuoden alusta voimaan tulleen lastensuojelulain velvoitteisiin oltiin resurssoitu kunnissa varsin niukasti. Sosiaaliamiehen selvitykset vuosilta 2005 - 2007 ovat luettavissa www.socom.fi > Sosiaaliamies.

Vanhustyön kehittämissuunnitelma on muuttanut

Vanhustyön kehittämissuunnitelma on muuttanut 19.3.2008 takaisin osoitteeseen Valtakatu 36, Kuusankoski. Kosteusvaurioremontin läpikäyneen toimipisteen uuden ilmeen suunnitteli ja toteutti Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa designer-stylistiksi opiskeleva Noora Siekkinen.

Opinnäyteaiheita tarjolla

Koulutusyhteistyön roolijakoa on tarkennettu. Vanhustyön kehittämissuunnitelma pyrkii saamaan opinnäyteitä alueelle ja keskeisille vanhustyön osioille tarjoamalla opiskelijoille ajankohtaisia ja tärkeitä aiheita. Tarkoituksena on, että kunta, hanke tai yhdistys saa kaipaamaansa tutkimustietoa ilman raskasta sitoutumista opiskelijoiden ohjaukseen. Lisätietoja: kehittämissuunnittelija Marko Raitanen.

Työharjoittelijana Socomilla

ma. Toimitusjohtaja
Anita Sipilä
p. 044 748 5310

ma. Kehitysjohtaja
Maarit Hiltunen-Toura
p. 044 748 5300

Taloussihteri
Tuija Kiljunen
p. 044 748 5307

Projektikoordinaattori
Minna Taipale
p. 040 739 7315

Olen Taneli Timonen ja opiskelen merkonomiksi kauppiksessä eli Etelä-karjalan ammattiopisto palvelualueen koulussa. Ensimmäisen vuoden merkonomi opiskelijoilla on kuukauden työharjoittelu. Sain tietää vähän ennen hiihtolomaa, että pääsin Socomiin harjoittelemaan, en itse saanut kumminkaan valita harjoittelupaikkaa, vaan koulussani oli katsottu, että koska asun lähellä Socomia pääsen sinne.

Socom oli kyllä tuntematon paikka minulle aluksi mutta alkoi pikku hiljaa muuttua tutummaksi. Socomissa on ollut mukavaa ja aika on mennyt hyvin hupaisasti/ viihtyisästi. Olen tehnyt aika monipuolista työtä täällä esimerkiksi arkistointia, kalenterin päivityksiä netissä, tavaroiden järjestelyä, kopiointia, julkaisujen kirjaamista netissä ja myös päättyneiden hankkeitten etsimistä ja erityisesti kahvin keittämistä aina kukkien kasteleluun saakka ja on tietysti muitakin asioita mitä olen täällä tehnyt. Työ on ollut aika monipuolista niin tyypillistä päivää on aika vaikeaa selittää. Koulusta ei annettu erityisiä tavoitteita, joten omat tavoitteeni olivat saada aikaiseksi jotain ja onnistua annetuissa tehtävissä. Omasta mielestäni ja saamistani palautteista uskon että onnistuin tavoitteisani.

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@socom.fi

Varhaiskasvatus

Kehittämispäällikkö
Johanna Auranen
p. 020 617 3404

Kehittämissuunnittelija
Tiina Kirvesniemi
p. 040 758 2312

Projektikoordinaattori
Marjo Jauhiainen
p. 040 734 0816

Lastensuojelu

Kehittämissuunnittelija
Paula Ylönen
p. 044 748 5306

Kehittämissuunnittelija
Eija Vikman
p. 040 830 6318

Vanhustyö

Kehittämissuunnittelija
Pia Auvinen
p. 044 748 5311

Kehittämissuunnittelija
Marko Raitanen
p. 044 748 5302

Projektipäällikkö
Taija Pakarinen
p. 044 748 5308

Projektityöntekijä
Asta Kainulainen
p. 044 748 5303

Sosiaaliasiamies

Sirkku Bilaletdin
p. 040 728 7313

Aikuissosiaalityö

Kehittämissuunnittelija
Helena Kotro
p. 0400 988 317

Tietoteknologia

Kehittämissuunnittelija
Tuula Kontio
p. 040 717 0314

Kehittämissuunnittelija
Tuula Sirén
p. 040 352 0321

Kehittämissuunnittelija
Kai Kortelainen
p. 044 748 5304

Mielenterveys- ja päihdetyö

Kehittämissuunnittelija
Ulla Huhtala
p. 044 748 5301

Vammaistyö

Kehittämissuunnittelija
Anna-Maija Orkamaa
p. 040 352 0319

Kehittämissuunnittelija
Niina Parkkunen
p. 040 352 0320